

ЗАКОН
О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
(Неслужбени пречишћени текст¹)

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
Оснивање

1. Да би се осигурала могућност да држава Босна и Херцеговина располаже ефикасном законском заштитом и заступањем у погледу заштите њених Уставом утврђених надлежности, интереса и права оснива се Правобранилаштво Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Правобранилаштво).
2. Сједиште Правобранилаштва је у Сарајеву.

Члан 2.
Организација Правобранилаштва

1. Функцију Правобранилаштва, у складу са Уставом Босне и Херцеговине, а на основу закона Босне и Херцеговине, врше правобранилац, **два замјеника правобраниоца** и више помоћника правобраниоца.
2. Правобранилац представља Правобранилаштво и руководи његовим радом и врши друга права и дужности утврђене овим и другим законима Босне и Херцеговине, другим прописом или опћим актом Босне и Херцеговине.
3. Када је правобранилац одсутан или спречен да заступа, замјењује га замјеник којег он одреди.
4. *У раду, правобраниоцу и замјеницима правобраниоца помажу помоћници правобраниоца који за свој рад одговарају правобраниоцу и замјеницима.*
5. Приликом избора правобраниоца, замјеника и помоћника правобраниоца водиће се рачуна о равномјерној заступљености конститутивних народа Босне и Херцеговине.
6. У заступању пред судовима и другим органима замјеници правобраниоца имају овлаштења правобраниоца.

¹Неслужбени пречишћени текст садржи Закон о правобранилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 8/02); Исправку Закона о правобранилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 10/02)-означену подебљаним словима; Закон о измјенама и допунама Закона о правобранилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 44/04)-означен косим словима; Закон о измјенама и допунама Закона о правобранилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 102/09)-означен подвученим словима и Закон о допунама Закона о правобранилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 47/14)-означен подебљаним и косим словима.

Овај неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на исти се не може позивати приликом службене употребе.

7. Помоћници правобраниоца пред судом и другим органима имају овлаштења која им одреди правобранилац.

Члан 3.

Услови за вршење функције правобраниоца, његових замјеника и помоћника

1. За правобраниоца и његове замјенике може бити именован држављанин Босне и Херцеговине који је дипломирани правник и има положен правосудни испит и искуство у раду у правосудним органима, адвокатури и другим државним органима, предузећима (друштвима) и другим правним лицима у трајању од најмање осам година након положеног правосудног испита, који је радећи у тим органима и правним лицима стекао висок углед правног стручњака.

2. За помоћника правобраниоца може бити именован држављанин Босне и Херцеговине који је дипломирани правник и има положен правосудни испит и искуство у раду у правосудним органима, адвокатури и другим државним органима, предузећима (друштвима) и другим правним лицима у трајању од најмање пет година након положеног правосудног испита, који је радећи у тим органима и правним лицима стекао висок углед правног стручњака.

3. Приликом избора правобраниоца, замјеника и помоћника водит ће се рачуна о равномјерној заступљености конститутивних народа Босне и Херцеговине. Функција правобраниоца подлијеже ротацији између правобраниоца и два замјеника, именована из реда конститутивних народа, у једнаким временским интервалима током трајања мандата.

Члан 4.

Именовање правобраниоца и његових замјеника

1. Правобраниоца и замјенике правобраниоца именује и разрјешава Савјет министара Босне и Херцеговине, а у складу са одредбама Закона о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 7/03).

2. Правобранилац за свој рад одговара Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине којој је дужан најмање једном годишње поднијети извјештај, а замјеници правобраниоца за свој рад одговарају Савјету министара и правобраниоцу.

Члан 5.

Постављање помоћника правобраниоца

Помоћнике правобраниоца именује и разрјешава правобранилац, у складу са одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 8/03 и 35/03).

Члан 6.

Трајање функције

1. Правобранилац и његови замјеници именују се на четири године и могу бити поново именовани.

Члан 7.

Престанак функције правобраниоца и његових замјеника

1. Правобраниоцу и његовим замјеницима функција престаје:

а) истеком мандата;

б) подношењем оставке, даном усвајања оставке од *Савјета министара Босне и Херцеговине*;

ц) смјењивањем с функције на основу одлуке Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине,

д) трајним губљењем радне способности да врши функцију због болести, инвалидности или здравствених тешкоћа, одлуком *Савјета министара Босне и Херцеговине*, а на основу мишљења надлежне здравствене установе.

е) стицањем услова за одлазак у пензију.

2. Смјењивање правобраниоца, односно његових замјеника, на приједлог Колегија правобранилаца, покренуће се:

а) ако је извршио повреду угледа функције;

б) ако неуредно и неквалитетно врши функцију;

ц) ако буде осуђен за кривично дјело које га чини недостојним за вршење функције.

3. Одлуку о разрјешењу правобраниоца и замјеника правобраниоца доноси Савјет министара Босне и Херцеговине.

Члан 8.

Престанак функције помоћника правобраниоца

Именовање помоћника правобраниоца, права, обавезе, одговорности, престанак рада, плате и друга материјална примања, као и друга статусна питања, те спречавање сукоба интереса у обављању дужности ових државних службеника, уређују се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 8/03 и 35/03).

Члан 9.

Нespoјивост функција и имунитет

1. Правобранилачка функција је неспојива с било којом другом јавном функцијом или приватном службом.

2. Правобранилац, његови замјеници, као ни кандидати за правобранилачку функцију не могу бити чланови нити обављати послове у органима странке, политичким удружењима или фондацијама које су повезане са странком, нити могу бити укључени у било какву политичку или страначку активност јавног карактера.

3. Правобранилац, његови замјеници не могу бити кривично гоњени, испитивани, задржани, ухапшени нити им се може судити за изражено мишљење или одлуку донесену у вршењу своје функције.

4. Брачни другови правобраниоца, његових замјеника, те сродници по првој линији и сродници по бочној линији до другог степена, не могу вршити функцију у Правобранилаштву.

Члан 10.

Језик

1. У Правобранилаштву су у равноправној употреби босански, хрватски и српски језик и писма латиница и ћирилица.

Члан 11.

Буџет Правобранилаштва

1. Правобранилаштво Босне и Херцеговине финансира се из Буџета институција Босне и Херцеговине.

2. Правобранилац је задужен за припрему и извршење буџета Правобранилаштва.

Члан 12.

Изузеће правобраниоца, његових замјеника и помоћника

1. Одредбе Закона о суду Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 29/00), које се односе на изузеће судија Суда Босне и Херцеговине, сходно се примјењују и на изузеће правобраниоца, његових замјеника и помоћника правобраниоца.

2. О изузећу замјеника и помоћника правобраниоца одлучује правобранилац, а о изузећу правобраниоца Савјет министара Босне и Херцеговине.

НАДЛЕЖНОСТ

Члан 13.

Надлежности Правобранилаштва

1. Правобранилаштво врши послове правног савјетовања и законског заступања Босне и Херцеговине пред судовима и другим органима у Босни и Херцеговини и иностранству.

2. Правобранилаштво врши послове правне заштите имовине и имовинских интереса Босне и Херцеговине, њених институција, и других организација Босне и Херцеговине које се финансирају из буџета институција Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: и других организација Босне и Херцеговине).

3. Правобранилаштво заступа Савјет министара Босне и Херцеговине пред Уставним судом Босне и Херцеговине.

4. Послове заступања Босне и Херцеговине и институција из става 2. овог члана Правобранилаштво нарочито, и без одузимања од претходне опште одредбе, врши пред Судом Босне и Херцеговине, и институцијама Босне и Херцеговине у управном поступку, пред судовима и другим органима у ентитетима, као и пред Судом Брчко

Дистрикта Босне и Херцеговине и органима управе у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине у управним стварима, у складу са законом Босне и Херцеговине.

5. Правобранилаштво може заступати правна лица из става 2. овог члана која су тужена у управном спору, ако га она на то овласте.

6. Правобранилаштво заступа Босну и Херцеговину, њене институције и друге организације из става 2. овог члана и пред међународним судовима, судовима других држава, међународним арбитражама и органима других држава, ***и пред арбитражом која је предвиђена чланом VIII Споразума између држава чланица Сјеверноатлантског уговора о правном положају њихових снага, односно Споразума између држава чланица Сјеверноатлантског уговора и осталих држава које учествују у Партнерству за мир о правном положају њихових снага (PfP/NATO SOFA).***

7. Ако по прописима стране државе Правобранилаштво не може непосредно заступати Босну и Херцеговину, њене институције, и организације из става 2. овог члана пред арбитражама, трибуналима и другим државним органима и организацијама, Савјет министара овластитће лице које ће вршити заступање, у складу са прописима те државе.

8. Правобранилаштво, по њиховом захтјеву, може заступати и ентитете Босне и Херцеговине - Федерацију Босне и Херцеговине и Републику Српску (у даљем тексту: ентитети) и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине пред иностраним судовима, арбитражама, трибуналима и другим иностраним државним органима и организацијама.

9. Ако Правобранилаштво треба по закону да заступа странке чији су интереси у супротности, а једна од њих је Босна и Херцеговина, Правобранилаштво заступа Босну и Херцеговину.

10. У случају да Правобранилаштво треба по закону да заступа странке чији су интереси у супротности, а ниједна од тих странака није Босна и Херцеговина, Правобранилаштво неће заступати ниједну странку.

11. У вршењу послова заступања Правобранилаштво је овлаштено да предузима све радње које предузима странка у поступку, у складу са законима Босне и Херцеговине, законима ентитета и законима Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

12. Институције Босне и Херцеговине, и друге организације из става 2. овог члана дужне су благовремено обавијестити Правобранилаштво о случајевима у којима је оно овлаштено да их заступа и улаже правна средства и предузима друге законом одређене правне радње и да му доставе сву потребну документацију.

13. Правобранилаштво предузима правне радње и средства за остваривање функције из става 2. овог члана и на властиту иницијативу.

14. Правобранилаштво пружа стручну помоћ институцијама Босне и Херцеговине, јавним агенцијама, јавним корпорацијама и другим организацијама Босне и Херцеговине утврђеним законом Босне и Херцеговине у рјешавању имовинско-правних питања и даје мишљења у вези са закључивањем уговора имовинско-правне природе (у даљем тексту: мишљења).

15. Институције и организације из става 2. овог члана дужна су прибавити мишљење Правобранилаштва прије закључења уговора о купопродаји, замјени, закупу, пријеносу

на привремено или трајно кориштење ствари, уз накнаду или без накнаде, уговора о концесији, уговора о грађењу и удруживању средстава за грађење, као и других уговора којима се располаже стварима, односно материјалним правима или прибављају ствари у својини Босне и Херцеговине осим ако је вриједност предмета таквог уговора испод вриједности испод вриједности од 10.000,00 КМ.

16. Закључени уговор имовинско-правне природе правна лица из става 15. овог члана дужна су доставити Правобранилаштву у року од 15 дана од дана закључивања уговора.

17. Ако Правобранилаштво сматра да је закључени уговор ништаван, поднијет ће надлежном суду тужбу за утврђивање ништавности, а у случају да уговорена цијена не одговара прометној вриједности - тужбу за раскид или измјену уговора.

18. На тражење правобранилаштва у ентитетима и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, Правобранилаштво даје мишљење о имовинско-правним уговорима које ентитети и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине и њихови органи намјеравају закључити са страним правним лицима.

19. У поступку доношења закона и других прописа којима се уређују имовинско-правни односи, а стичу права и стварају обавезе према стварима у власништву Босне и Херцеговине, обавезно се прибавља мишљење Правобранилаштва.

20. Ако Правобранилаштво сматра да не треба покренути поступак пред судом или другим органом или треба повући тужбу или се одрећи тужбеног захтјева, признати захтјев противне странке или закључити поравнање, затражиће од субјекта којег заступа став о даљем поступању. ***Ако се не постигне сагласност у мишљењу или ако субјекат који је заступан не одговори у одређеном року, коначну одлуку доноси Колегијум Правобранилаштва и о томе обавјештава субјекат којег заступа.***

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 14.

Правилник о унутрашњој организацији

1. Радни однос државног службеника и запосленика у Правобранилаштву уређује се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине или Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05 и 48/05).

2. Унутрашња организација у Правобранилаштву уређује се *Правилником о унутрашњој организацији Правобранилаштва који, уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине, доноси правобранилац у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.*

3. *Одредбе Закона о управи на одговарајући начин примјењују се и на Правилник о унутрашњој организацији Правобранилаштва.*

Члан 15.

Администрација Правобранилаштва

1. У Правобранилаштву постоји одређени број *запосленика* за вршење административно-техничких послова.
2. Број *запосленика* Правобранилаштва утврђује правобранилац по претходно прибављеном мишљењу Колегија правобранилаца.

Члан 16.

Прописи о радним односима *запосленика*

Прописи Босне и Херцеговине о радним односима *запосленика* у институцијама Босне и Херцеговине сходно се примјењују и на *запосленике* Правобранилаштва, ако овим законом није другачије одређено.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Пословник Правобранилаштва

1. Пословником Правобранилаштва уређује се поступање Правобранилаштва у поступцима пред судовима и другим институцијама пред којим правобранилац поступа, до доношења одговарајућег закона Босне и Херцеговине којим ће та питања бити уређена.
2. Пословник Правобранилаштва доноси Колегиј Правобранилаштва, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.
3. Пословник Правобранилаштва објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 18.

Извјештавање државних органа о раду Правобранилаштва

Правобранилаштво подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и Савјету министара Босне и Херцеговине извјештај о свом раду и уоченим појавама и проблемима у примјени међународних уговора и закона Босне и Херцеговине и других прописа Босне и Херцеговине од значаја за остваривање функције Правобранилаштва.

Члан 19.

Одговорност правобраниоца, замјеника правобраниоца и помоћника правобраниоца

Одредбе Закона о управи које се односе на руковођење и одговорности руководиоца органа и њихових замјеника на одговарајући начин се примјењују и на правобраниоца и замјенике правобраниоца.

Члан 20.
Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 21.

Овај закон објавиће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине".

*

Службени гласник БиХ“ број 08/02

**

Службени гласник БиХ“ број 10/02

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Службени гласник БиХ“ број 102/09

Члан 5.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Службени гласник БиХ“ број 47/14

Члан 2.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".